

บทคัดย่อ

T168109

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัญหาและผลกระทบของข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่อผู้ประกอบการ
สินค้าเกษตร อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน : นายเขมชาติ ฉัตรแก้ว

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึง 1) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการ
สินค้าเกษตร และ 2) ผลกระทบของข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่อผู้ประกอบการสินค้าเกษตร และ 3)
ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูลที่น่าสนใจ
ศึกษาประกอบด้วยเอกสาร และการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ประกอบการสินค้าเกษตรรายสำคัญ
จำนวน 15 ราย การวิเคราะห์ใช้ตามหลักเหตุผลและการเทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎี ควบคุมบริบท
และสถิติร้อยละ ประกอบ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนใหญ่ ของสถานประกอบการขนาดเล็ก กลาง
และใหญ่ในสัดส่วนที่เท่ากันประเภทและ 5 ราย ส่วนใหญ่เพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43 ปี สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ตั้งสถานประกอบการอยู่ที่อำเภอเชียงแสน ประเภทของสินค้า
นำเข้าเป็นพวกผักและผลไม้ได้แก่ แอปเปิลและสาลี่ เห็ดหอมและหอมแบ่ง ผักสดต่าง ๆ ส่วน
สินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นลำไยสดและลำไยอบแห้ง และมีบางรายที่ส่งออกมังคุดและมะขาม
ปริมาณการส่งออกและนำเข้ามีตั้งแต่ 10 ล้านบาทต่อปี ไปจนถึง 350 ล้านบาทต่อปี

ผลของการศึกษาพบว่า

1) ปัญหาและอุปสรรคของข้อตกลงเขตการค้าเสรีในการประกอบการสินค้าเกษตร อำเภอ
เชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีปัญหา 4 ด้านคือ ด้านมาตรการตรวจสอบสินค้าที่เข้มงวดมาก
จนเกินไป ด้านกระบวนการขั้นตอนของไทยที่มีขั้นตอนมากและล่าช้า ด้านการส่งออกในช่วงฤดูแล้ง
การขนส่งสินค้าล่าช้าหรือมีปริมาณลดลง และด้านความเป็นคนชาตินิยมสูงของคนจีนทำให้เกิดการ
แย่งอาชีพของคนไทย

2) ส่วนผลกระทบต่อผู้ประกอบการสินค้าเกษตรในด้านบวก มี 3 ด้าน คือ ด้านภาษีที่
เหลืออยู่ศูนย์เปอร์เซ็นต์ทำให้สามารถลดต้นทุนได้ ด้านเครือข่ายการค้ากว้างขึ้น ด้านสังคมความ
เป็นอยู่ของผู้ประกอบการดีขึ้น ส่วนด้านลบมี 5 ด้านคือด้านผลของการประกอบการกำไรลดลง การ

T168109

ศูญเสี่ยอาชีพเดิมเพราะคนจีนเข้ามาแย่งอาชีพ ด้านสภาพการแข่งขันสูงทำให้การค้าขายฝืดเคืองขึ้น ด้านการเปิดตลาดทำให้มีผู้แย่งส่วนแบ่งในตลาดมากขึ้น และด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่ยังต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้มีการเพิ่มเครื่องมือการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าส่งออก ณ จุดท่าเรือในลักษณะการบริการ one stop service เพื่อลดความล่าช้า
2. ควรพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้มีความสามารถแข่งขันกับประเทศคู่ค้าภายใต้การค้าเสรี และควรรวมกลุ่มกันให้เหนียวแน่นในกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นคนไทย เพื่อให้สามารถรักษาอาชีพที่มีอยู่
3. ควรมีการลงทุนด้านการขนส่งที่เป็นของประเทศไทย เพราะปัจจุบันยังอาศัยเรือขนส่งสินค้าของจีนเป็นส่วนใหญ่ และน่าจะส่งเสริมการขนส่งสินค้าโดยทางบกให้มากขึ้น
4. ควรรวมกลุ่มกันเสนอข้อคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกและนำเข้าจากจีน เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลได้พิจารณา โดยเฉพาะปัญหาด้านการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้เงินในการส่งออกไปยังจีน ร้อยละ 13 เนื่องจากของไทยปลอดภาษีโดยแท้จริง
5. ควรมีการศึกษาตลาดจีนที่ต้องการสินค้าสินค้าเกษตรกรไทย
6. ควรเพิ่มจำนวนธนาคารในประเทศจีนเพื่อเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเงินตรา
7. กระบวนการและขั้นตอนของการประกอบการสินค้าเกษตรในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมและสังเกตการณ์ทุกขั้นตอนโดยละเอียด
8. ควรมีการศึกษารายละเอียดของข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่ได้ลงนามร่วมกันระหว่างประเทศไทยและจีน นำผลการศึกษาไปศึกษาเปรียบเทียบกับสภาพที่ปฏิบัติจริงในการประกอบการสินค้าเกษตร
9. ควรติดตามศึกษานโยบาย และท่าทีของจีนต่อการทำการค้ากับตลาดไทยในภาคเหนือ

ABSTRACT

T168109

Title of Research Paper : Problems and Impacts of the FTA Agreement on Agricultural Product Traders in Chiangsaen District, Chiangrai Province

Author : Mr. Khemchart Chatkaew

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The study aimed to find out the problem of agricultural product business and the impacts of the FTA agreement on agricultural product traders, including some suggestions from the traders in Chiangsaen District Chiangrai Province. The secondary data were taken from related documents and the primary data were collected by in-depth interview of 15 key informants who were agricultural product traders. The data were qualitatively analyzed on the basis of logic related concepts, theories and context. Percentage was used to describe the data.

Most of the key informants were business owners or big shareholders of small-, medium- and large-scale businesses (5 persons from each business size. Most of them were male and the average age was 43. Most had a Bachelor's degree or higher. Their business were in Chiangsaen District, Chiangrai Province. They imported fruits and vegetables, such as apples, pears, Hed Hom (a kind of mushrooms), onions, and fresh vegetables. They mainly exported fresh and dried longans. Some exported mango teens and tamarinds. The volume of export amounted to 10-350 million baht a year.

The findings were briefly stated as follows:

1) Problems resulting from the FTA agreements. There were 4 main problems. The measures for product inspection was too strict. The procedures on the part of Thailand were numerous, This causing delays. Export was usually made in the dry season, causing the slowness of

T168109

goods delivery and the reduction of the quantity of goods. Chinese people were nationalists, so they took away Thais' occupations.

2. There were three positive impacts of the FTA agreement on agricultural-product traders. First. The tax became zero, so the production costs could be reduced. Also, the trade network was broadened. Thirdly, the standard of living of the agricultural product trades became better. The five negative impacts of the FTA agreement on agricultural product traders were, the decrease of profit; the loss of traditional occupation because Chinese people took over their occupations ; high competition causing trade difficulty ; small market share and low quality products.

Recommendations.

1. There should be more goods inspection equipment at the port, which should use a one-stop service system to reduce the delay.

2. The traders' knowledge and skills should be improved to compete with their counterparts' in the rival partner country under the FTA agreement. The Thai traders should form a group to survive.

3. Thailand should invest in the logistic business. At present it has to depend on Chinese ships. Also, land transportation should be promoted.

4. The traders should form a group and express their opinion about the problems of export to and import from China so that the government will have some information for negotiating with China. Especially, Thailand had to pay an import tax of 13% to China, while it offers a zero tax rate to the latter.

5. A study should be conducted on the Chinese markets that want Thai agricultural products.

6. The number of Thai banks in China should be increased to facilitate the foreign exchange service.

7. Operational research in the form of participatory observation should be conducted to improve the procedures or steps in producing agricultural goods.

(5)

T168109

8. The FTA agreement between Thailand and China which has already been signed should be studied in details in order to use the content as an basis to evaluate the real practice in producing agricultural goods.

9. China's policy on trade with the market in the Morth of Thailand should be closely watched.